

Wat is een Social Impact Bond?

Een social impact bond is een instrument om als uitkomstbetaler (meestal een overheid) samen met sociale ondernemers oplossingen uit te proberen voor complexe maatschappelijke sociale problemen.

Daarbij wordt het ondernemersrisico gedragen door privaat risicokapitaal. Er is er slechts een bijkomende kost voor de uitkomstbetaler wanneer de oplossingen ook succesvol blijken, en daardoor die bijkomende kost verantwoord is.

Over het experiment

VDAB lanceerde samen met het PIO (Programma Innovatieve Overheidsopdrachten) een oproep voor ondernemers en investeerders om jongeren te bereiken en aan het werk te helpen.

De doelgroep bestaat uit jongeren die niet aan het werk zijn en niet in opleiding (schools of beroepsopleiding) en die bovendien voor VDAB moeilijk bereikbaar zijn.

BeCode vzw als dienstverlener en Impact Capital nv als investeerder startten daartoe een laagdrempelige opleiding voor jongeren met interesse en met onontgonnen talent voor codering en ontwerp in een internetomgeving.

Naast deze inhoudelijke doelstelling engageerden de partners zich ook tot een evaluatie van het SIB-instrument. In dit document vind je de lessen over het instrument die werden getrokken uit het experiment.

Social Impact Bond voor NEET-jongeren in Antwerpen

Praktijklessen voor het model Januari 2022

impact capital

Samen sterk voor werk
vdab.be

Lessen vanuit de investeerder en de dienstverlener

Sociale Innovatie

Beschouw een SIB vooral als een instrument van sociale innovatie en minder als een financieel instrument. Een SIB kan voor geloofwaardigheid en naamsbekendheid van de dienstverlener zorgen. Voor de overheid en de investeerder is het een goed instrument om vernieuwende ideeën te testen en bij succes te financieren via klassieke methodes.

Keep it simple

Correcte meting van impact is belangrijk, maar een statistisch volledig juiste meetmethode kan complex zijn en (te) hoge kosten met zich mee brengen. Het kan dan beter zijn om een eenvoudige meetmethode te gebruiken.

Nut van een structureerder

Een onafhankelijke structureerder kan de partijen ondersteunen bij het signaleren van uitdagingen en knelpunten, met name bij het structureren van de SIB in de onderhandelingsfase, maar ook bij de uitvoering ervan. Het projectmanagement hoeft dan niet bij één van de betrokken partijen te liggen.

De succescriteria

De succescriteria die de basis zijn voor de vergoeding van de investeerder, moeten gealigneerd zijn op de doelstellingen van de SIB, zodat de uitkomstbetaler enkel moet betalen indien zijn doelstellingen bereikt zijn. En het loont de moeite om bij de structurering van de SIB goed te onderzoeken of de doelstellingen van de partijen, die op eerste zicht dezelfde kunnen zijn, daadwerkelijk overeenstemmen

Risico en opschaling

Een total loss risico schrikt investeerders af. Sowieso moet de kans op rendement in verhouding staan tot het risico. Een genuanceerde benadering van risico en rendement moet een SIB geloofwaardig houden voor investeerders. Wat werkt kan dan later opgeschaald worden.

Instream

Voldoende volume en instroom zijn essentieel om de balans tussen de algemene kosten van de SIB in evenwicht te houden met de operationele kosten van het project en ervoor te zorgen dat de meetresultaten representatief zijn.

Flexibiliteit en aanpassingsvermogen

Wendbaarheid in inhoud en proces zijn essentieel om het innovatief project ten volle te benutten en bij te sturen bij veranderde omstandigheden. Een goed werkende stuurgroep met vertegenwoordiging van alle partijen en beslissingsbevoegdheid is daarbij essentieel.

Lessen vanuit de overheid (uitkomstbetalers)

Meer kader, blanco canvas

Om innovatie en ondernemerschap mogelijk te maken, is het goed een helder voorwaardenkader te scheppen. Zo blijft de focus bij de onderhandeling en de uitvoering gemakkelijker bij de inhoud en de uitdagingen. Als het kader helder is, is de open ruimte voor oplossingen vrijer en ruimer in te vullen.

Keep it simple

De meting van de uitkomstresultaten voor betaling en de meting van impact hoeven niet in één en dezelfde meting vervat. Een meting voor basisvergoedingen verloopt bij voorkeur snel, helder en transparant, een meting voor evaluatie van en vergoeding voor impact kan complexer en op langere termijn. .

Een duidelijke rol voor structureerders

Structureerders kunnen diverse rollen aannemen in een SIB, maar niet al die rollen zijn verenigbaar bij één structureerder. Een duidelijke scheiding van taken en rollen en eventuele opsplitsing van structureringsopdrachten is te overwegen.

Doelconsensus en continuïteit

Het is voor de uitkomstbetaler belangrijk om zeer goed te verifiëren of er doelconsensus is, het doel van de ene kan immers een middel zijn voor de andere. Een goede interne borging van die doelen zorgt dat de consensus ook op langere termijn bewaard wordt, ook wanneer nieuwe mensen toetreden en anderen vertrekken.

SIB is een investering ook voor de uitkomstbetaler

De kosten en opbrengsten van een SIB-constructie moeten worden afgewogen tegenover de alternatieven. Een SIB blijft een middel tot een doel, niet omgekeerd.

SIB is geen alternatief voor andere financiering

Complexe uitdagingen vragen een aanpak die breder gaat dan een enkel projectvoorstel. De uitkomstbetaler heeft een brede waaier aan instrumenten om projecten te financieren. De inbreng van risicokapitaal (SIB) is pas zinvol als er ook een investeringsrisico is dat de draagkracht van de dienstverlener en het draagvlak voor de uitkomstbetaler overstijgt.

Je kan niet te veel afstemmen en communiceren